

Slavnostna veselica "Narodnih Vitezev"

V nedeljo dne 21. aprila smo chikaški svobodomiselní Slovenci doživeli sijajen praznik, kateri nam ne bo šel tako hitro iz spomina. Društvo "Narodni Vitezi", št. 39 Slovenske Narodne Podporne Jednote si je nabavilo novo zastavo in ta zastava je bila omenjenega dne slovesno razvita. Slavnosti so se korporativno udeležila sledeča slovenska in hrvaška pod. društva:

Slovenija, Č. S. B. P. J., Slavija št. 1 S. N. P. J., Delavec št. 8 S. N. P. J., iz Sc. Chicaga, Svoboda in Dr. Ante Starčević od N. H. Z. Družice, ki so spremljale zastavo in prisostvovala njenemu odkritju, bile so naslednje gospodične: Emilija Klobučar, Leopoldina Lesar, Ema Malarič, Mimi Pauš, Barbara Stariha, Mary Volk, Lizi Potokar, O. Lesar, Mary Čeh, Ana Podgoršek, Angela Lavrič, Cili Mlakar, Fanie Keržnik, Fanie Knific, Mary Weskarna, Stela Bele, Agata Brunskule, Mary Verščaj, Johana Govoneti, Katarina Kovač, Mimi Cimerman, Josipina Vidnik. Ostalim družicam pa, ki so se s svojim prihodom v Mladičevo dvorano malo zapoznile, pa žal ne vemo imen. Vseh skupaj je bilo 27 družic. "Mati" in "botra" pri zastavi sta bili gospe: Uršula Weber in Lucija Košiček. Družice in vsa društva so se sešla v društvenih prostorih pri g. Fr. Mladiču na Centre ave., nakar so se z Narodnimi Vitezi, katerih je bilo precejšnje število v uniformah, uvrstila v dolgo parado in odkorakala kmalu po 2. uri pop. do prostora, kjer se je imela razviti zastava. Parada, katerej je načeljevalo osem kočij z družicami, "materjo" in "botro", se je vila iz Centre Ave. po 19. cesti in Ashland Ave., in dalje po 18. cesti do Češko-Ameriške dvorane, ki je bila najeta za to slavnost.

Slavnostni govor ob razvitju nove zastave je govoril g. Frank Klobučar. Ko je izgovoril besede: "... in pri vsakem vašem koraku naj vas k zavednosti in napredku vspodbuja ta prapor jednakosti, bratstva in svobode!"... tedaj sta gospe Uršula Weber in Lucija Košiček razvili zastavo in družice so jo okitile z dvema lepima venčema. Slavnostnemu govorniku so sledile tri družice, gospodične: Emilija Klobučar, Leopoldina Lesar in še jedna gospodična, katerej pa žal ne vemo imena. Vse tri gospodične so v izbranih in jedrnatih besedah pozdravile novo zastavo in navduševale Narodne Viteze k vstrajnosti na zapričetej delavneji poti. Posebno značilne so bile besede gđe. Klobučar: "... Danes že vdrugič prisostujem razvitju prapora, ki nosi načelo: enakost, bratstvo in svoboda. V tretje gre rado..." Med ostalimi govorniki, ki so zastopali prijujoča društva, naj še omenimo sodruga Jos. Zavrtnika, kateri je govoril v imenu društva Slavije. Njegov ognjeviti govor, ki je trajal blizo pol ure, se je omejil na sedanji verski boj, katerega so duhovniki zanesli tudi v Nar. Jednoto. S plamenčimi besedami je govornik slikal poglobonsni klerikalizem in njega posledice, kjer je ta cerkvenopolitična stranka prišla do svoje moči in končno je sodr. Zavrtnik

navedel več sredstev, kako naj združena svobodomiselná jugoslovanska društva nastopijo proti temu sovražniku.

Besede sodruga Zavrtnika niso ostale brez moralnega uspeha. Buren aplauz je zadonel po dvorani ko je nehal govornik, in ko je pev. društvo "Orel" odpele marseljezo, je g. Jos. Verščaj takoj nastopil in izrekel mnenje, da svobodomiselná jugoslov. društva, združena na današnji slavnosti, imajo najlepšo priliko protestirati proti farškemu zmaju, ki se meša v Jednotine stvari, in prečital je načrt resolucije, ki naj ustreza temu namenu.

Resolucija je bila jednoglasno in navdušeno sprejeta in se glasi:

RESOLUCIJA,

sprejeta dne 21. aprila 1907 ob priliki razvitja zastave društva Narodni Vitezi št. 39 S. N. P. J. Zbrana jugoslovanska društva protestirajo najodločneje, da hočejo slovenski duhovniki v Ameriki zanesti verski boj v S. N. P. Jednoto, ki je proglasila vero za zasebno stvar.

Zajedno pa izrekajo naj odbori vseh jugoslovanskih svobodomiselnih društev poskrbe, da se v kratkem ustanovi jugoslovanska delavska akademija, ki naj s predavanji v poljudni znanstveni obliki širi omiko in izobrazbo med jugoslovanskimi narodi ker je le tem potom mogoče posekati korenike zmaju klerikalizma, ki je sedaj tudi v Ameriki začel dvigati ošabno svojo glavo.

Prvo konferenco v ta namen naj pa skliče odbor društva Slavija št. 1 S. N. P. J."

Po končanih vsprejdenih točkah je bila prosta zabava in ples. Omeniti moramo tudi, da so bila navzoča tri pevška društva: Orel, Slovan in (hrvaška) Zora, katere so zapela mnogo primernih pesmi. Proti večerni so obiskali veselico tudi "češki kadetje sv. Vavilava".

Udeležba slovenskega občinstva je bila naravnost velika. Z društveniki vred se je nahajalo v dvorani in sosednjih prostorih, kjer je bila pijača in lunch, čez 500 oseb.

Tako je minul dan, poln lepih uspehov. Nasprotna stranka, ki je skušala na vse pretege omejiti ali ponižati slavnost, je blamirana na celej črti. Naj bi bili prišli na veselico ti širokonostneži, posebno pa g. Sojar, ki se je toliko trudil za družice, naj bi bil prišel in videl bi bil, kako lahko so Narodni Vitezi vso slavnost brez njega opravili.

Narodni Vitezi so v tem kritičnem času prvi zadali udarec farškemu uplivu. Zato, čast jim!

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Mesto vsakoletnih vojaških vaj v Carskem Selu, se bodo letos vršili manevri na Finskem. Tako se glasi povelje, ki je bilo izdano na poveljnike raznih gardnih polkov. Na Finskem pa so to vest sprejeli z raznolikimi občutki, in Finci, ki so imeli dosedaj kolikor toliko svojo avtonomijo, se boje, da je to prvi korak k uničenju njihove samostojnosti. Nasprotniki Finske so carja popolnoma dobili na svojo stran, s tem da so ga opozarjali na velike zaloge orožja in streliva, češ da je bilo to namenjeno za ruske revolucije. Finsko vodovje je

popolnoma zastraženo in ob obrežju so postavljene postaje za brezžični telegraf.

Slišijo se glasovi, da name-rava dvorna stranka s silo razgnati dumo, če ne bo drugače kazalo. Sedajni ministerski predsednik Stolypin bo padel, ker mu ne zaupajo več, in začeli so se ozirati po njegovem nasledniku.

ANGEEŽKO.

V Londonu so dne 23. t. m. priredili breposelni delavei veliko demonstracijo. Več tisoč delavcev, ki so bili v arzenalu v Woolwich odpuščeni, je odkorakalo v sprejedu proti parlamentu, da bi poklicali na pomoč vlado. V arzenalu so delavce zato odpustili, ker hoče vlada stroške za vojaštvo skróčiti. Več izmed odpuščenimi je delalo v arzenalu skoro vse svoje življenje, postavili so si v bližini arzenala svoje hiše, in so zdaj z odpovedjo popolnoma uničeni.

Demonstracija je vzbujala po ulicah, po katerih se je vršila, veliko pozornost, in je postajala čim dalje večja, tem bolj so se bližali parlamentu. V bližini parlamenta so se demonstranti ustavili in poslali odposlanec v vlado hišo, da naznanijo ministerskemu predsedniku pritožbe brezposelnih in na cesto vrženih delavcev. Predsednik je sprejel odposlanstvo delavcev v privatni sobi. Prišleci je bil tudi vojni minister, in oba sta delavce omilovala in pomčeli nista obljubila nakakoršne. Le stem sta jih "potolažila", da bo vlada primorana še več delavcev odpustiti.

JAPONSKO.

Japonski cesar je sprejel avdijeno glavnega tajnika Tsuzuki, ki je imenovan načelnikom japonske delegacije za prihodnjo mirovno konferenco v Haagu. Mikado (cesar) je Tsuzukija opomnil, da zastavi vse moči, da se dosežejo kar najboljši uspehi v Haagu, in dostavil:

"Mi smo vedno izjavljali, da nam svetovni mir leži pri srcu. Od Vas pričakujem, da boste izpolnili to željo na mirovni konferenci, kamor Vas pošiljam."

ŠPANIJA.

Pri ravno kar se vršilih volitvah na Španskem je bilo dosedaj izvoljenih 119 vladnih kandidato in 34 liberalnih. V Barceloni je prišlo do nemirov. Na nekaterih voliških so se celo streljali, in pri tepežu je bil eden ubit, dva pa ranjena. V Madridu so si pridobili republikanci znatne uspehe.

Socijalni pregled.

Japonski socialisti so začeli v gl. mestu Tokio izdajati svoj prvi dnevnik. Prva številka je izšla v 30.000 iztisih. List prinaša tudi članke v angleškem, francoskem in v novem internacijalnem, takozvanem "Esperanto" jeziku.

Ameriški socialisti, živčiji na Kubii, so se organizirali v močno stranko.

Socijalistična stranka na Francoskem je dovolila 6000 frankov iz svojega sklada za uspešnejšo propagando v severnih provincijah države.

83 socialistov je prišlo v novi finski parlament pri zadnjih generalnih volitvah. Med temi je tudi 11 žensk. (Na Finskem imajo tudi ženske volilno pravico.)

Ameriške vesti.

"Gliha vkup štriha."

Pretečeni četrtek se je pričela v New Yorku Ethel G. Rockefeller z M. H. Dodgejem. To je dosedaj najbogatejši mlad par v Ameriki. Novesta, hči William G. Rockefellerja, je nečakinja znanega milijarderja Johna D. Rockefellerja, in bo dobila \$20,000,000 dote. Ženin sam pa je vreden \$40,000,000. Tako se je zopet združil ogromen kapital v znesku \$60,000,000, — a drugo uprašanje je, če bo tudi zakon tako srečen, kakor je pokazala poroka.

Kongres francoske socijalistične stranke.

1. aprila zaključeni kongres v Lionu francoske socijalistične stranke je iz mednarodnega socijalističnega programa sprejel nastopne točke: 1. boj proti privilegijem kapitalistov do popolne preosnove kapitalistične lastnine v socijalno lastnino; 2. mednarodno sporazumljive ter solidarno postopanje vesoljnega delavstva; 3. osvajanje javnih oblastni in avtonomija notrajne socijalistične organizacije za vsak narod. Kongres je nadalje sklenil pripustiti ženske do splošne volilne pravice.

Steber družbe — ali "dober državljani".

Bivši republikanski kandidat za guvernerja v Texasu, James Lowden, je bil v soboto dne 20. t. m. obsojen v Austin, Tex., na petletno prisilno delavnico. Ta "dobri" mož je kot predsednik National Bank-e v Abilenu posegal preveč globoko v blagajne te banke.

Državljan postati — vedno težje.

Po dolgotrajnih konferencah med uradniki trgovinskega in delavskega oddelka in med uradniki pravosodnega oddelka so se ti gospodje v Washingtonu slednjič zedinili in napravili nekaj načrt za preskušnje, katerim se bodo morali podvreči oni, ki hočejo zadobiti ameriško državljanstvo. Samo tistim, ki te preskušnje tudi prestanejo, se bodo podelili državljanski papirji, drugim pa ne. Nastavljeni so od vlade posebni uradniki, ki bodo imeli preiskovati in določiti, je-li oni tuje, ki se poteguje za državljanstvo papirje, zadostil vsem pogojem, ki jih predpisuje nova postava. Ti inspektorji bodo nastavljeni v vseh večjih mestih in bodo poizvedovali o aspirantih ("čakanjih") glede njihovega značaja in obnašanja. Poročila inspektorjev bo uporabil zvezni pravnik pri eventualni odklonitvi kakor prošnje za podelitev državljanskih pravic. Nastavili se bodo tudi "vohuni" ponajveč mladi pravniki, in šicer se bo to zgodilo čim prej, do tedaj pa naj zvezni uradniki določajo, če so ljudje, ki so prosili za državljanstvo pravice, "zaželjeni državljani" ali ne. — Sam Bog ve, ali so bili predniki sedajnih "Amerikanecv", ki sedaj tako ponosno vladajo Ameriko, — ali so bili takratni priseljenci, ko so prilo-mastili v Ameriko in pregnali prvotne prebivalce, Indijance, iz njihovega ozemlja, — tem Indijancem tudi "zaželjeni državljani" ali ne!

Nova Tolstojeva knjiga.

"Pot do socialne prostosti" se imenuje nova knjiga, katero je spisal grof Leo Tolstoj, in katero v kratkem izide v Berlinu. Za-

ložniki knjige poročajo, da bolj drastičnega in revolucionalnega dela še ni spisal Tolstoj, kot je ravno ta knjiga.

Dowie je bil norec.

Gladstone Dowie, sin znanega verskega humbergarja, piše biografijo (življenjepis) svojega očeta, v katerej bode baje tudi razodel resnico, da se je staremu večidel življenja — mešalo.

Iz delavskih in stranknih krogov.

Mitchell bolan.

John Mitchell, predsednik organizacije "United Mine Workers of America", leži nevarno bolan pri svojem prijatelju Fr. Schollu v Chicagi. Mitchell je bil na potu v Washington, toda pred dvema dnevi je došel v Chicagi, je tako oslabil, da ni mogel več dalje.

Predsednik Roosevelt je v dolgem pismu odgovoril odboru Moyer-Haywood konference v Chicagi, katere je pred dobrim tednom sestavila in odposlala pretest na predsednika radi žaljivih besed, katere je zadnji izrekel nad znanimi tremi uradniki W. F. of M., ki čakajo obravnave v Idaho. Predsednik v svojem odgovoru ponovno trdi, da so Moyer, Haywood in Debs "nezaželjeni in nevedni državljani" in dalje graja delavske organizacije, ki se toliko potegujejo za "fair trial" proti obtožencem v Idaho, kateri pa bodo kljub vsemu temu osojeni (obešeni), če se krivi. Konečno se izgovarja Roosevelt, da je on poleg Haywooda in Debsa tudi Hearsta in Harrimana nazval "nevednim državljanom", kajti on je mnenja, da se med delavci dobijo ravno taki (!) nevedneži kakor med kapitalisti.

Iz Washingtona, D. C., javlja, da je ta Rooseveltova replika zadnja beseda v tej zadevi.

Več kot 15.000 premogarjev je prenehalo delati v Alberta in British Columbia. Zaprte so skoro vse jame. Položaj v Alberti je baje opasen.

V pruski Šleziji žuga izbruhnit velikanska stavka pri tekstilni industriji, če se ne posreči v zadnjem trenutku, ublažiti nasprotja med tovarnarji in delavci. Stavkarje bi 12.000 delavcev.

H. H. Strawn iz Murphysbore, Ill., znan organizator American Federation of Labor, je zginil in že od zadnjega petka ni več sledu o njem. Njegova suknja in oprsnik sta se našla na železniški progi blizu reke Ohio. Znano je, da je Strawn dvignil v petek na banki v Murphysbore svoto \$1500, in sodi se, da je imenovan postal žrtev kakega roparja, ki mu je oropal denar, njega samega, pa pahnil v reko. Dno roke se sedaj natančno preiskuje, toda doslej se ni našlo še nobenega trupla.

Sodrugi! Kupujte v prodajnicah, katere oglašujejo v našem listu, in povejte jim, da ste v "Gl. Sv." čitali njih oglase. Obiskajte gostilne, katere istotako oglašujejo pri nas in povsod zahtevajte "Glas Svobode". Salonov, lejer ni našega lista na bari, zaveden sodrug ne bo pohajal. V vsakej slovenskejši naselbini se dobi zaveden gostilničar, ki podpira naš list; obiskajte torej le-take, ne pa naših nasprotnikov.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

PRVI DEL.

(Nadaljevanje.)

"Sveti Avgustin! — pomagaj mi v tem trenutku," je zdaj vzkliknil konzul Ottobone, ki je končno prišel k sebi. "Stvar, ki smo se pripravljali dva meseca za največjo predvidnostjo in z brezprimerno diplomatsko spretnostjo, naj se zdaj razbije samo zaradi tvoje svojeglavnosti? Kaj nisi pojnila, da se gre za usodo, za sedanjost in prihodnost Čedadu?"

"Ne," je mirno odgovorila Katarina.

Konzul Ottobone je bil mnenja, da je njegova dolžnost, pokazati se, da vso svojo zgovornost. Z razprostrtimi rokami je govoril Katarini na srce in je naposled zaklehal:

"Katarina, ne zavri krone, ki ti jo hočem pridobiti; ti, varovanka plemenitega Čedada, moraš za to mesto imeti kaj srca. Njegova čast je tudi tvoja čast! Mi možje se borimo z meči in z diplomacijo; žena ima ljubezen za bojno sredstvo. Ali ne veš, kako je Judita s Holofernom, predno —"

"Ga je sprivila ob glavo," se je zasmejala Katarina. "Ali Vam na ljubo pridem vendar na večerjo in napravim se tako lepo, da Vam bo grof Majnhard z veseljem prodal svoje gospodarstvo nad Čedadom."

Katarina se je oklenila Ottobone roke in šla s konzulom do obednice. Konzul je bil zadovoljen, da je zopet enkrat pregovoril svojo varovanko, Katarina pa je bila vesela, da konzul ni bil v hlevu in ni videl Vihre.

Goriški grof Majnhard je med tem hodil po obednici sem in tja in si zadovoljno mel roke. Obleden je bil bogato; krasno njegovo odelo so kitili dragoceni kamni. Po obleki je bil podoben bolj ženinu, ki je prišel zasnubit nevesto, kakor vladarju, ki je prišel razpravljati o važnih političnih stvareh. Majnhard je bil vesel, in je jovialno pozdravil resnega, skromno oblečenega konzula Ottobona. Ostala sta le malo časa sama. Kmalu so se odprla vrata in v sobo je vstopila prelepa lepa Katarina.

Se konzul se je nasmehnil, ko jo je zagledal in grofu Majnhardu se je z delo, da se Ottobone smehlja Katarini tako, kakor so se trojanski starci smehljali lepi Heleni. Živahno in žarečih pogledov se je približal Katarini. Pripognil je galantno svoje koleno in poljubil Katarini roko.

"Ah — kaj zato, da manjka nekaj Vaši opravi, ko je Vaša lepota nad vse popolna."

"Česa mi pa manjka?" je vprašala Katarina, katero je ta ogovor presenetil.

"Grofovska krona," je odgovoril Majnhard. "Potem bi bili utelesena združitev veljave in lepote."

"Ko bi bila mislila na to, bi bila prosila grofico Marijo, Vašo soprogo, naj mi posodi svojo krono," je nekoliko maliciozno rekla Katarina. "Mislim, da bi Vam to gotovo ugajalo."

Majnhard se je delal, kakor da teh besed ni razumel in ker mu je Ottobone priskočil na pomoč ter začel govoriti o drugih rečeh, mu tudi ni bilo treba odgovoriti.

Med večerjo je mlaka družba govorila o samih brezpomembnih stvareh. Majnhard je najraje Katarini pripovedoval o njeni lepoti in jo zagotavljal, da bi zanj tudi najlepši in najimenitnejši vitezi šli v boj. Katarina se je delala, kakor da ji to laskanje silno ugaja in kakor da verjame vsaki Majnhardovi besedi. Juri, ki je stal za debelo preprogo, zagrinjajočo vhod v sosedno sobo, je neprestano opazoval obraze pri večerji stleče družbe in videč, kako zadovoljna je Katarina, se je v njegovem srcu začela porajati gorjupa ljubosumnost.

Ottobone se je praznega govorenja prvi naveličal in je zasuka pogovor na resnejše stvari.

"Torej, gospod grof," je rekel Ottobone in vzel iz žepa pergamentno listino, "gospa Marija, vladari-

ca čedadška in kot Vaša soproga grofica goriška, je zadovoljna z vsem, kar je zapisano na tej listini in treba je samo Vašega privoljenja, da postane pogodba veljavna."

"Prečitajte mi še enkrat to pogodbo," je rekel Majnhard.

Ottobone je slovesno razgrnil permanent in s povzdignim glasom čital:

"Jaz, Majnhard grof Goriški in jaz, Marija, grofica Goriška, vladarica čedadška, odpuščava prebivalcem Čedada, plemenitašem, mestjanom in tlačanom vse žalitve in krivice, ki so jih nama storili, in jih sprejmeva zopet v svojo milost."

"Prav dobro, jako dobro," je pritrjeval Majnhard. "Kar nadaljujte."

Rekel je to precej malomarno, kakor da ni natančno poslušal, med tem ko je bilo videti, da se Katarina sploh ne zanima za vsebino listine, in da je vsa njena pozornost obrnjena na Majnharda, ki je z laskanji, vročim pogledi in globokimi vzdihali razodeval svojo ljubezen.

"Najina posestva pri Čedadu, ki so zastavljena čedadškim mestjanom, izročiva mestjanom v upravo za toliko časa, dokler jima ne povrneva šesttisoč srebrnikov, in zavzujeva se tudi, jima poplačati vse, kar sva jima vzela" — je čital Ottobone zdaj s tišjim glasom, kakor da želi, naj ga grof Majnhard niti ne razume. Katarina se je nagnila k Majnhardu in mu z ljubkim usmevom nekaj pripovedovala na uho. Majnhard je pač nekaj razumel, a ni prišel do tega, da bi zahteval, naj mu Ottobone ta odstavek pogodbe še enkrat prečita. Ravno ko je hotel izreči to željo, se je Katarina vnočič nagnila k njemu, tako blizu, da so se njeni lasje dotikali njegovega čela in igraje se z zlato veržico, ko je imel Majnhard ob pasu, je tiho rekel:

"Kako naj verjamem, da me ljubite, ko imate za soprogo najlepšo damo cele Furlanske in Goriške in ki jo tako ljubite, da ste radi nje šli v boj s strašnim vitezom Pordenonskim."

Majnhardu so te besede razgrele kri.

"Nadaljujte, Ottobone, nadaljujte," je zaklical nestrpno. "Jaz sem z vsem zadovoljen."

In v tem, ko je Ottobone nakljaljeval čitanje pogodbe, je grof Majnhard prijel Katarino za obe roki in ji začel iznova govoriti o svoji ljubezni.

Ottobone je čital s pritaženim glasom nadaljno točko pogodbe, med tem, ko je grof Majnhard šepetaje rekel Katarini:

"Verujte mi, lepa Katarina, jaz sem se poročil s svojo soprogo zgolj zato, da sem pomnožil in razširil oblast goriških vladarjev; verujte mi pa tudi, da bi dal rad vso svojo oblast in vse svoje imetje, če bi me vi le eno samo uro ljubili."

"Dalje se jaz, grof Majnhard, zavzemam, da izpustim na svobodo vse čedadške meščane, kar jih imam v svoji oblasti in ravno tako vse ujetje njihove služabnike, ter izročam kot jamstvo svoji dve graščini Mali in Veliki dol oglejskemu patrijarhu, ki mi jih povrne, kadar mu potrdi čedadški meščani, da sem izpolnil to pogodbo."

Tako je čital Ottobone, a grof Majnhard ni slišal nobene besede. Ljubzensko hrepenenje, ga je bilo tako prevzelo, da je videl in slišal samo Katarino in njegovo srce je utripalo blaženstva, ko mu je Katarina stisnila roko in mu rekla na uho:

"Ah, kako rada bi verjela vašim ljubavnim besedam..."

"Verujte mi..."

"Ko bi mi mogli le količkaj dokazati, da me ljubite, grof Majnhard, da me resnično ljubite..."

"Povejte, kako naj vam dokazem svojo ljubezen; Katarina govori, vse storim kar hočete."

Med tem je Ottobone skortaj mirraje čital v pogodbi:

"Končno dovoljujem, da podero čedadski meščani moj grad s stolpom vred v Čedadu."

Juri se je zganil, ko je slišal to točko. Zdelo se mu je nemogoče, da bi grof Majnhard to podpisal, saj je bil za tako dovoljenje vladar

odgovoren vsemu plemstvu furlanskega vojvodstva. Toda grof Majnhard je bil tako zamaknen v Katarino, ki je bila svojo roko položila na njegovo ramo in se igrala z njegovimi plavimi kodri, da se je šele zganil, ko mu je predložil Ottobone. "Ali čujete konja pred hišo? Gotovo je to Danijel Dornberški; poznam ga po glasu."

Nekaj trenutkov pozneje je vstopil Danijel Dornberški, ki je kot priča podpisal poleg Ottobona pogodbo, kakor je Katarina hitro zasukala pogovor na druge stvari, med tem ko je odnesel Ottobone pergamentno listino.

Ako pišete "Wilshire's Magazine" naročnice karte, tedaj lahko pridobite deset novih socialističnih glasov za bodoče volitve. Naročnina znaša deset centov na leto in vsak socialist je dolžan širiti ta list "Sample" številke zastoj. Wilshire's Magazine, 200 William st., New York.

Nekaj mislij o vladanju držav.

(K novi volilni reformi v Avstriji.)

Piše dr. Sl.

Zdaj prihajajo socialistične stranke na dan; liberalizem se ima boriti proti njim in se opravičevati, ako se sme čitati. To slednje je vladajočim v prvem nadstropju prišlo kakor nalašč. Uvideva se tudi, da iščejo prejšni stanovi: rokodelci, mestni trgovci, kmet — druge oblike gospodarjenja, proizvajanja, da je tudi v naši Avstriji vse prejšnje gospodarjenje in življenje razdrto in v prehodu v drugo. — Katoliški duhovnik je to že zazrl, in postal je — socialist, dasi krščanski. (Zdaj se tudi to "krščanstvo" izpušča iz svojega naslova; krščanstvo nima več dosti kredita pri pametnejših, solanih ljudeh; zdaj so "ljudske stranke" na dnevnem redu.) Naši vladajoči so potisnili grofe, kneze, stran in postavili na prvo mesto v II. nadstropju katoliškega duhovnika.

Ako se hoče s posvetnimi socialisti v boju obstajati, mora biti katoliški duhovnik prijatelj občnega jedrnkega volilnega reda. Smešiti se ne sme pustiti katoliški duhovnik v zdajšnjih časih, ko njegov verski sistem ne privlačuje več drugega človeka, kakor nesolanege lameta; zdaj je merodajno duhovniku drugo versko naziranje; ta nova vena leži v besedi in pojmu: *socializem*. Čudeže stare vere rabi duhovnik pri nas le še za kmeta in kako žensko. Še *kommunist* bo ta duhovnik postal, kakor je že bil, kakor hitro zmaguje socialna demokracija. Duhovnik je vladarje ustvaril. Nekateri prvi vladarji so bili višji duhovniki. Verstvo je zjedinielo ljudi in jih potiskalo v odvisnost od vladarjev; duhovniki so bili krotitelji sužnjev, tlakarjev in so zdaj še tudi krotitelji kakega človeka v mestih in pa kmeta sploh. Avstrijske vladarje je duhovnik ponnagal obogatiti. V Avstriji je katoliški pop važna oseba. Ta duhovnik bo skrbel pri volitvah, ki se bodo vršile po novem letu po občnem volilnem redu, da bo kmet kakor sedaj volil le take poslance, katere bodo duhovniki imeli v strahu. Teh poslancev bo veliko. Tako bo prišla večina vskop, ki bo, kar je v zdajšnjih razmerah mogoče, klerikalna, ki pa bo tudi skrbel za vladarje v I. nadstropju. Te mora katoliški duhovnik priznati, brez teh on ne more vladati, brez teh ne pomeni nič v zdajšnjem svetu. Njegovo naziranje je zastarelo. To se vidi na Francoskem in v Ameriki. Tedaj se bo brez skrbi odpravljalo, kar je upeljal liberalizem v šoli in drugod, kolikor se bo ravno dalo storiti. V pričiščju stanujejo namreč ljudje, ki ne bodo pustili šole po srednjeveških uzorcih urejati in tudi ne drugače nazaj potisniti razvoje v prejšnje razmere, in veliko je le že omikanejšega človeka tudi v Avstriji. Ručuna se na uradništvo, ki bo svojo dolžnost storilo v sodstvu, računam se nazadnje na puške, kanone vojaštva.

Torej pravzaprav se je moralo priti v občni volilni red zaradi agitacije katoliškega duhovnika napram socialni demokraciji; preiti pa tudi zaradi tega, da se ustanovi s pomočjo kmeta razmerje v šoli in drugod, ki bo prikladno za sužnje, za počložnike, ki vse v redu najdejo, kar določajo na svetu "božji namestniki" v škrlatu in v talarjih. Ti učijo, da so vedno reveži bili na svetu, da je vedno večina ljudi za to na svetu, da dobro reči neko manjšino.

Nam Slovincem mora prav biti, da se je upeljalo občno in jednako volilno pravo. Veseliti se ga je. Začetkomu bodo na Slovenskem deževali duhovniki s kmeti na deželi. Naš kmet se da voditi stem, "da bog tako hoče", — da bogoslužno dela, ako skrbi za dobro življenje ljudi v I., II. in III. nadstropju, kamor ga hoče voditi katoliški njegov duhovnik. Na slovenskem Štajerskem bodo izvolili v mestih kakega poslanca iz liberalnega tabora, ali morja kakega socialnega demokrata; na Kranjskem so dobili v volilnem redu le Ljubljencega enega poslance; drugi meščani imajo voliti s kmeti. Seveda bodo meščanske glasove utlušili kmeti. Na Kranjskem bo katoliški duhovnik glorio pel pri novih volitvah. (Dalje prih.)

Društvene vesti.

Na infamne hujskarije, ki jih v "Am. Slov." priobčujejo proti S. N. P. J. nekateri srboriti duhovniški šarlatani in njih pijana trhal, so začeli zavedni, napredni Slovenci vsepovsod krepko odgovarjati. — sicer ne z brezplodnim kričanjem, pač pa z ustanavljanjem od duhovnikov neodvisnih društev. V kratkem bomo imeli čast pozdraviti in sprejeti v našo sredino sedem novih društev. Pred nekaterimi dnevi je pristopilo k S. N. P. J. pravkar v Loydell, Pa., na novo ustanovljeno društvo "Simon Gregorčič". To je že 60. društvo! Le tako najprej, — to bo najboljši odgovor z naše strani!

V društveni odbor so izvoljeni sledeči:

predsednik Anton Poje, podpredsednik Josip Smel, tajnik Franc Kaničič, zapisnikar Franc Zaletel, zastopnik Ivan Trček, reditelj Matija Debevc, vratar Martin Kek, v bolniški odbor: Pavel Krpan, Franc Leskovec in Franc Rozanc. — Društvene seje so vsako drugo nedeljo v mesecu.

Wilsharjeva književna družba ima v zalogi vsa socialistična dela, kar se jih je kedaj izdalo. Pišite za cenik. Wilshire Book Co., 200 William st., New York.

Ali ste že čitali "Progress", novi socialistični četrtletnik? Stane samo deset centov na leto in vsak socialist ga je dolžan naročiti. List urejuje Gavlord Wilshire. Pišite za naročilne karte. Progress Publication Company, 200 William st., New York.

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.



Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potrebšcine.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste moške obleke po najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK, krojač,
898 - 17th St. LA SALLE, ILL.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSEL
SALOON
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street,
KENOSHA, WISC.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE
L. Hagendorff.
Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.
Znižane cene za poročne slike.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

\$9.85
Za dobro volneño obleko ali površnik.
Pristala se vam bode, kakor da je izdelano po naročilu in meri. V zalogi imamo tudi na stotine družih raznovrstnih oblek od \$7.50 do \$20 in vam jamčimo, da za to ceno ne dobite boljega blaga nikjer v mestu. Velikost, barva in moda vsih vst na izbiro. Pridite in pogledjte.
THE ATLAS CLOTHING®
Vogel 18th St. in Blue Island A.
JELINEK in MAYER,
lasnika.

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Koker.

Ko sem se v prejšnjih dobah uprašal, kakšno bi postalo človeštvo, če bi Kristusove nauke spolnovali v onem smislu, kakor sem jih po cerkveni razlagi umel tedaj, sem si moral nehoté odgovoriti, da bi se prav nič ne poboljšalo. Molili bi, prejemali bi zakramente in verovali, da je Kristus s svojo smrtjo nas in ves svet rešil pekla ter nam zaslužil nebesa; vendar pa to odrešenje ni odvisno od nas samih, ampak rešitev bo nastopila, ko pride konec sveta. Kristus se bo prikazal v oblakih neba, ko bo njegov čas izpolnjen, da bo Bogu v slavo "sodil žive in mrtve", in ustanovilo se bo božje kraljestvo, ki je od našega življenja neodvisno. — V moji sedajni predstavi pa ima Kristusov nauk ves drug pomen. K ustanovitvi božjega kraljestva na zemlji lahko prispevamo tudi mi. Izpolnjevanje Kristusovih naukov, ki so zadržani v navedenih petih zapovedih, ima za posledico kraljestvo božje na zemlji, t. j. mir in sprava vseh ljudi medseboj. Splošni mir je najvišja sreča, ki jo more človeštvo doseči. Tako božje kraljestvo so imeli v mislih vsi hebrejski preroki.

Glavni smoter Kristusovega nauka je ta, da se ustanovi božje kraljestvo, t. j. dati človeštvu mir. V pridigi na gori, v razgovoru z Nikodemom, v pismih apostolov, — vedno govori Kristus le o tem, kaj ljudi loči in razdvaja, kaj jih ovira, da ne živijo med seboj v ljubezni in miru in da jim je tako vhod v božje kraljestvo zaprt. Vse prilike in prisposobe so le opisi tega, kar tvori božje kraljestvo in da pripomore le ljubezen do bližnjega in sprava z njim do tega božjega kraljestva. Janez Krstnik, prednik Kristusov, pravi: "Božje kraljestvo se je približalo, katerega bo deležen svet s Kristusom."

Kristus je rekel, da je na zemljo prinesel mir (Jan. 14, 27): "Pustim vam mir, svoj mir vam dam. Ne dajam tako, kakor daja svet. Vaše srce se naj ne prestraši in naj se ne boji."

In te petere njegove zapovedi ponujajo resnično človeštvu mir. Vse petere zapovedi imajo edini ta namen — mir med ljudmi. Ljudem je na Kristusov nauk treba le verovati in ga spolnovati, in mir mir bo na zemlji, a ne tak mir, kakoršnega so ustanovili ljudje, — začasn, slučajni, zasebni mir, — pač pa mir, ki je splošen, staen in večni.

Prva zapoved se glasi: Živi v miru z vsemi, varuj se svojega bližnjega smatrat ničvrednim in neumnim (Matev 5, 22). Če je mir porušen, prizadevaj si na vse moči, da dosežeš zopet spravo; služba božja obstoji v tem, da se odpravljajo razprtije (Mat. V, 23—24). Spravi se pri najmanjši needinosti, da ne izgubiš resničnega življenja. — V tej zapovedi je rečeno vse, Kristus pa vidi s svojim proroškim duhom že naprej zapeljivost sveta, ki kalijo mir med ljudmi, in nam da drugo zapoved proti zapeljivosti v spolnem oziru, ki so splošnemu miru nevarne: Ne glej na telesno lepoto kot na predmet zabave; ogni se vsaki priložnosti, da ne padeš v to skušnjavo; mož naj vzame le eno ženo in žena le enega moža, in drug drugega ne smeta nikdar ostaviti, noben izgovor ne velja. Druga skušnjava so prisega, ki zapeljuje ljudi v greh: Vedi vnaprej, da je prisega zlo, in ne zabljudi se nikdar in nikomur. Tretja skušnjava je maščevanje, ki se — ne vem, iz katerega razloga — imenuje "človeška pravica". Ne maščuj se in ne brani se stem, da žališ; prenašaj žalitve, ne povračaj jih hudlega s hudim. Četrta skušnjava je delanje razločka med narodi in verami, medsebojno sovraštvo plemen in držav: Vedi, da so si vsi ljudje bratje in otroci enega Boga, in ne kalj miru nikomur v prid svojega naroda. — Kakor hitro ljudje ene izmed teh zapovedi ne izpolnujejo, je mir skaljen. Če pa ljudje izpolnujejo vse zapovedi, tedaj se naseli na zemlji kraljestvo miru. Te zapovedi izključujejo vse

zlo iz človeškega življenja.

Pri izpolnjevanju teh zapovedi bo življenje človeka takšno, kakoršnega si želijo si človeško srece. Vsi ljudje si bodo bratje, vsak bo živel z drugim v miru in slogi in se veselil vseh bogastev sveta ves čas svojega življenja, ki mu je odmerjeno. "Meč bodo zamenjali s plugom, sulico s srpom." Nastopilo bo kraljestvo božje, kraljestvo miru, katero so obljubljali vsi preroki, kateremu smo se približali za časa Janeza Krstnika in katero je označil Kristus z besedami preroka Hijaika: "Duh Gospodov je pri meni, vsled česar me je mazilil in poslal, da oznanjam evangelij ubogim, da ranjena srca ozdravim, da pridigujem jetaikom o njih bližnji osvoboditvi, slepim vid in potrim tolažbo ter da oznanujem prijetno besedo Gospodovo." (Luk. V, 18—19, Jer. 61, 1—2). Od Kristusa dane zapovedi izključujejo vsled svoje priprostosti in jasnosti vsako možnost zanikanja, dvoma ali zavijanja, in odpirajo vrata božjemu kraljestvu na zemlji. Torej je Kristus pravi mesija. Nad njim so se obistinitve obljube in prerokbe. Mi le ne izpolnujemo tega, kar smo sami večno želeli, za kar smo molili in še vedno molimo.*)

*) Namreč v očenašu: "Pridi k nam Tvoje kraljestvo..."

Wilsharjeva književna družba ima v zalogi vsa socialistična dela, kar se jih je kedaj izdalo. Pišite za cenik. Wilshire Book Co., 200 William st., New York.

Izreki pisateljev- učenjakov.

Socialni principi krščanstva so opravičevali suženstvo Rimljanov, so povečevali tlačenost srednjega veka in v silni ti principi, dasi z zagledanim obuzom, tudi zagovarjajo zatiranje proletarijata. Socialni principi krščanstva pridigujejo potrebo vladajočega in podjarmljenega sloja in želijo le, da so vladajoči radožarni. Socialni principi krščanstva postavljajo pobotanje vseh infamij v nebesa in opravičujejo stem daljni trpez istih tu na zemlji. Socialni principi krščanstva jemljejo vse krutosti zatinscev proti zatiranim ali za pravično kazen podočovanega greha in družih grehov, ali za skušnjo, v katere Bog postavlja vernike v svoji neskončni previdnosti. Socialni principi krščanstva pridigujejo zaničevanje samega sebe, ponižanje, ponižnost, — skratka vse lastnosti kanalijske.

In proletarijatu, ki se ne da imeti kot karalijo, je potreben bolj kakor kruh, njegov pogum, njegova zavest, njegov ponos, njegova neodvisnost. Socialni principi krščanstva so potuhjenost in proletarijat je revolucionarn.

K. Marx.

Ultramontanizem ne pozna mejeve časa, ne spremembe potreb. On je nepregledljivo skača sredi časovnih valov. Val za valom, stoletje za stoletjem se podi mimo njega, on ostaja, kar je bil. Spreminjajo se naziranja, sege, nravi, novi narodi stopajo na mesta starejših, novo nastaja v gnetnem in duševnem svetlu, da kmalu zopet še novejšemu mestu odstopi; ultramontansko svetovno naziranje ostaja nedotaknjeno po teh spremembah; do najmanjših, do poslednjih posledic je dovršeno to naziranje, izklesano iz železa in kamna. V tem naziranju ni iznajdb, ni napredka, v njem je le obstanje, mir; to naziranje je okamenela načelnost. Nevedneži govorijo o modernem ultramontanizmu, o modernem papežtvu. Nasprotje v besedah! Srednjeveškega in modernega papeža ni, najde se le jeden papež: ultramontanski papež je v vseh dobah, naj se zove potem Gregor VII., Bonifacij VIII., Pij IX. ali Leo XIII., naj piše ta papež pisma o teoriji obeh mečev, ali o socializmu.

Kako velik je upliv takega sistema na negotove, bojazljive, plahe ljudi, cele sloje! — V fizičnem svetu vladajoči zakon teže in privlačne sile se ponavlja z elementarno silo

v intelektualnem verskem svetu. Kompaktna ultramontanska masa lenetov poteguje na-se bojazljive druge ljudi z velikansko močjo. Priklenjen je potem ta bojazljivi duh človeštva na skačo tega sistema in postaja tako deležen te večne nespremenjenosti, ki se celo imenuje "božja". — Nič ne upliva na človeka tako močno, kakor taka utrjenost načelnosti; ona sili k strankorstvu dotičnega sistema, ta utrjenost načelnosti pošilja svobodno človeško mišljenje, čut in hotenje. To moč pred očmi človek ne upraša več po resnici, ali zmoti, po pravici ali krivici. Ako je to v vsakem sistemu, kaj še le v verskem! Pod temnim, nejasnim obzorjem vere je utrjenost vodilnih načel, misli vse. To ve rimsko papežstvo, zaraditega je zapisano na njegovih zastavah: "poginiti, — ja; spreminjati se, — nikdar."

Grof Hoenbroech,
bivši jezuitski duhovnik.

DELO IN PROFIT.

Ameriški železarski in jeklarski trust (The United States Steel Corporation) naznanja v svojem poročilu za l. 1906, da so znašali njega dohodki koncem minolega leta \$694,756,926. V tovarnah, ki jih lastuje imenovani trust, je bilo lansko leto uposlenih 202.477 delavcev. Tem izplačana letoletna mezda znaša okoli \$150,000,000. Vsi ostali stroški so poračunani na \$355,924,091 — in čisti profit jeklarskega trusta znaša \$188,832,835. Če analiziramo te številke, posebno pa letoletno delavsko mezdo in čisti profit, najdemo, da je bila povprečna dnevna plača vsakega delavca \$2,01, med tem ko je imel trust od vsakega delavca \$2,12 dnevnega profita. Z drugimi besedami: vsak delavec je produciral \$4,13 na dan, a dobil ni niti polovice svojega produkta. Več ko polovico delavskega časa je delavec žrtvoval trustu — in to za stonj.

Ko dandanes govorimo še o fevdalizmu in z nekakim ogorčenjem zremo nazaj v tiste čase, ko so produktivni stanovi tri dni v tednu delali tlako knezom, grofom in raznim gnajščakom, a ostale tri dni obdržali za svojo eksistenco, smo tako slepi, da ne vidimo fevdalizma in tlake, katera se danes, a v drugi obliki, tlačita od pantiveka brezpravnih proletarijat. Današnji tvorniški delavec je ravno tak tlačan, kakor je bil nekdanji knezov podložnik. Razlika je samo ta, da je knez od nekdanjega tlačana zahteval polovico čistega produkta, dočim tirja kapitalist od današnjega modernega tlačana ves čisti produkt, za kar ga odškoduje v mezdi, ki pa dosega komaj polovično vrednost istega produkta. To jasno poveljo gorenje številke 180 milijonov dol. si je razdelilo par kapitalistov a 202.477 delavcem se je vrglo 150 milijonov. Tri delavne dni je delavec žrtvoval za svojo hrano, obleko in rent, a ostale tri dni v tednu je pa tlačnil kapitalistu, da je ta zamogel lažje plavati v šampanjcu, potovati v Pariz in a la Thaw figurirati "hipno blaznost", s katero se je z revolverjem iznebil svojega neprijatelja.

V očigled vsenu temu pa se še dobi ljudje, ki trdijo, da je med delavstvom in kapitalizmom pravično razmerje.

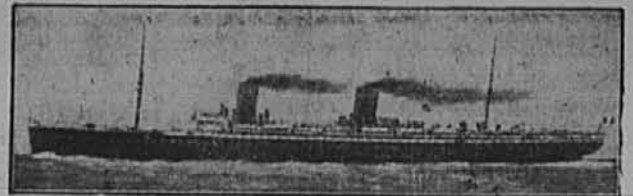
Delavci na prostem
izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju za reumatizmom in neuralgijo, ako rabiyo

Dr. RICHTERJEV
Sidro Pain' Expeller,
ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima nepoprekljiv rekord tekem 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA
Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.



New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujetej Slovana v svojo korist.



Cemu pustiš od novodnih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in Luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor nepre-
izguba teka, slab okus v ustih, zabasanost in ščipanje.
Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer
v majhni žličici za čaja polovico kozarca vode.
Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštno znamke.

J.C. HERMANEK, lekarnik.
585 Centre Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiselní list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5Naslov za dopise in pošiljatve je
"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

**Dopisi.**

Yale, Kans., 15. apr.

Dne 13. aprila imeli smo društveni člani veselico, da z njo proslavimo obletnico ustanovitve naše ga društva "Bratstvo Naprej" št. 9 S. N. P. J. Bili smo dobre volje in se o marsičem koristnem pogovorili. Samoumevno se je govorica sukala tudi o boju, ki sta ga zanesla v javnost "Glas Naroda" in "Am. Slov." Sakser je začel a se je sedaj umaknil, — farji pa z vso besnostjo in hudobnostjo ta boj nadaljujejo. Prepričani smo, da se bodo tudi ti naveličali, ko bodo sprevadeli, da so vsi njih naskoki zaman, da stojimo v tem boju za naše svete pravice neomahljivo in značajno ter da se ne damo kar tako v kozji rog ugnati. Saj vendar znamo sami preudariti, kaj je prav, in kaj ni prav, in ponizevalno bi bilo za nas, da bi se dali poučevati od ljudj, ki sami dosti ne vedo in ki so znani kot očitni grešniki, katerim so se zadnji čas očitali taki grehi, da bi morali tožiti, ako bi se ne čutili krive. Dolžnost nas vseh je, da čujemo svoje podružnice in da stojimo na strani glavnemu uradu in jednotinemu glasilu "Glasu Svobode".

Za obrambni sklad smo nabrali na veselici svoto \$8.75. Ob prvi priliki še kaj pošljemo. Darovali so: po 50c: Luka Demšar, Fr. Šetina, Iv. Polenšek, Ignac Štarnar, Iv. Sajovic; po 25c: Rih. Spaček, Iv. Šmon, Mat. Dermota, Al. Cvetko, Ig. Pečnik, Ant. Opara, Lev. Krajnc, Fr. Žnidaršič, Jos. Sila, neimenovan, Lev. Vrabčič, Iglič, Jos. Pečnik, Jos. Papež, Gregor Potočnik, Al. Ramovš, Jak. Vidmar, Iv. Sausček, Jak. Gartner, Jak. Bohinc, Vinc. Perpar, Ant. Šnaj, Fr. Bernot, Karol Givdan, J. Alič.

Vsi podpisani vam želijo znago.

Pueblo, Colo., 15. aprila.

Odkod in čemu je pač prišel v Ameriko oni človek, imenovan Rev. Tone Sojar, nad katerim se že vsi dobromisleči Slovenci zgražajo? Kaj ga toliko zanima S. N. P. J., ko vendar vem, da ne spada v to jednoto in tudi nikdar ne bo! Rad bi poznal onega škofa, ki je tega človeka posvetil v duhovna, za kateri poklic mu pač manjkajo vse potrebne sposobnosti. Morda mu je pa škof dal svoj blagoslov pomotoma z levo roko, mesto z desno, in zato je pri njem zdaj tudi vse narobe?

Rojaki v Chicagu, napodite ga k nam v Pueblo, Colo. Mi ga bomo z veseljem sprejeli in zabili v njegovo neumno butico par funtov veršamenta, in prepričani smo, da bo sčasoma postal še prav pohleven dušni pastir. In veš, Sojarček, zakaj? Zato ker je list "Glas Svobode" zagledal tuč sveta v Pueblo, Colo., in ga tukaj vsi brez izjeme beremo (mogoče da je par takih junakov, ki si ga skrivaj izposojujejo, ali pa ki nimajo toliko, da bi plačali naročnino, četudi ga prav radi čitajo). In zato smo mi vstanu take tičke, kot si Ti, Sojarček, popolnoma sigurno ukrotiti in iz divjih zverij napraviti če ne koristno, pa vsaj neškodljivo domačo žival.

Vsemi si za vzgled Pueblskega Cirila. Oni so si od same jeze že

brado oskubili, in "Gl. Sv." jih je tako ukrotil, da so zdaj prav pohlevni dušni oče, čeprav se tupatam dožarčkov-polakomijo, ker vemo, da morajo tudi oni živeti in mi socialisti nismo taki brezsrčneži, da bi pustili koga glada umreti. Prepričan sem torej, da postanejo gospod Ciril v kratkem naročnik na "Gl. Sv." (ako še niso?); kajti ta list jih je na noge spravil.

Zatorej, g. Sojarček, le brez bojazni k nam! Posla bo z Vami res dosti, ker ste precej rogati, pa sčasoma bomo Vas že spravili na noge in Vam dopovedali, kaj smete in kaj ne smete kot duhovnik. Dokazali Vam bomo, da je utikanje Vašega nosu v S. N. P. J. predrzna nesramnost, ker je to le posvetna, gospodarska stran, — ter da je oznanovanje božje resnice Vaš edini poklic. In sicer ne takih resnic, kakoršne si je katoliška cerkev izmislila, marveč takih, kakoršne se nahajajo v sv. pismu in kakoršne je učil Kristus.

Če hočete, g. Sojar, se za obširnejše poročilo lahko obrnete na mene, in jaz Vam bom prav z veseljem postregel.

Josip Mishitsa,
Standard F. B. Co.

Bisbee, Ariz., 13. apr.

Vse kolesovje se je ustavilo! Že kakke tri dni traja namreč pri nas štrajk, kateri je visel cela dva meseca takorekoč v zraku in vsak čas žugal izbruhnuti. Med nami rudarji je začelo vreti; prišli smo do zavednosti in prepričanja, kolike važnosti je za nas, da se združimo v močni organizaciji. In res nas je pristopilo precejšno število k Western Federation of Miners. A glej čudo, — tukajšnje kompanije stem niso bile zadovoljne ter so odpustile vsakega delavca, ki je pristopil h rudarski uniji. To pa jim še ni bilo zadosti; tudi ostale kompanije v bližini je nahujskala, da niso mogli odpustiti delavci nikjer dobiti dela. In tako je štrajk nastal. Skoro vsi rudarji so odložili delo in pristopili k uniji. Toda kakor se nahaja ljulika med pšenico, dobi je tudi med nami Slovenci nekaj smeti, ki svoje prepričanje prodajo za par umazanih grošev in izdajo kapitalistom celokupne koristi. To so skabi ali garjeveci, ki ne vidijo dlje nego tako daleč, kakor mu sega nos, in ki so prišli iz Calumeta. Ne rečem, da je vse slabo, kar pride iz Calumeta; nekaj je med njimi tudi dobrih. Nekateri si ne upajo nikjer dobiti dela in si mislijo, če sedaj ne skabam, potem me kompanija ne bo postavila za bossa, — in na ta način postanejo izdajalci svojih lastnih bratov. Fej, takim ničvrednežem, ki se polakomijo par centov na škodo drugim! Vsak delavec postane jak pa bo imel v sebi toliko moštva in samozavesti, da se ne bo bal pristopiti k uniji in se zameriti svojemu delodajalcu, ker dobro ve, da je v slogi moč in da bo v uniji dosegel trajne uspehe, a nečasne s skabanjem.

J. M.,
član W. F. of M.

Ely, Minn., 15. aprila.

Nekateri tukajšnji pristatši "Am. Slov." so napram nam članom S. N. P. J. zelo "usmiljeni" in radi nas imajo, da je kaj! To menda vse zato ker je Kristus učil ljubiti vse ljudi brez razločka, so-li naše narodnosti in našega nvišljenja, ali ne. Strašno jih boče v oči naše društvo "Sokol" št. 20 S. N. P. J., ker tako lepo napreduje, in pa jednotino glasilu "Glas Svobode"; ki tudi čimdalje več novih naročnikov v tem kraju pridobiva. Razni farji so sicer že davno oznanili v "Am. Slov." strmečemu svetu ugodin lista in obsodili na vislice ureduke lista uradnike Jednote. A ta bogoljubna prokovanja se vendar-le nočejo uresničiti!

Tudi neko tukajšno revše, ki sliši na ime Prijanovičev Jože, je začutilo potrebo, obregnuti se ob člane našega društva in jih v št. 17 Am. Slov. imenovati "zbesnele ljudi". No, Jože, če bi v Tvoji glavi bolj ne besnelo, kot besnimo mi, bi Ti gotovo nikdar ne prišlo na um, pisati o S. N. P. J. in njenih članih. Kajti S. N. P. J. je trdnjava

nepremagljive napredne misli, ob kateri si cela Sojarjeva kompanija razbije svoje pulne butice.

In Ti, vrli (?) "Am. Slov.", ki seješ med naše ljudi strupeno sovražstvo, namesto da bi oznanoval božje kraljestvo, kraljestvo ljubezni in splove, — ravno ti v svoji brezmejni hudobiji in škodoželjnosti najbolj napadaš vse slovenske liste v Ameriki in blatiš poštene ljudi. Nobeden list ti ni dovolj "katoliški" — edino ti si določen, da rešiš človeštvo duševno in telesno!!

A kateri list je bolj lažnjiv in obrekljiv, kot ravno "Am. Slov." in njegovi zaslepljeni privrženci? Lažete in lažete, zavijate resnico ter se postavljate s svojo "učeno-stjo" (?), — tako da nazadnje sami sebi verjamete. Kako ste učeni in kako ste v verskih resnicah dobro podkovani, — o tem se prav lahko prepričamo iz vsake številke "Am. Slov.", kjer odkladate svoje neumnosti. Grize Vas to, ker Vam vsi dobromisleči ljudje ne verjamejo več in ker Vaša podla obrekovanja nimajo tistega uspeha, kakoršnega ste pričakovali.

Martin Štebár, tajnik
Ivan Judnič, član
društva "Sokol" S. N. P. J.

Denver, Colo., 20. aprila.

Blagovolite natisniti par vrstic v našem cenjenem listu kot odgovor na strupene napade sovražnikov, ki hočejo potlačiti s silo in zvijačo vsako svobodomiselnó gibanje ameriških Slovencev. Napeli so vse sile in izlili ves žolč v nazadnjaškem listu "Am. Slov."; toda s svojim hrupom so dosegli ravno nasprotje od tega kar so pričakovali. Vse slovenske naselbine kakor tudi posamezniki, živeči po Združenih državah, sploh vse, kar še misli svobodno in kar še ni okuženega po duhovniškem terorizmu, se je vzdignilo kot en mož in glasno povedalo svoje mnenje nad satanski početjem teh lažnjivih prerokov, ki se izdajajo za božje namestnike.

Najbolj se repenči neki fantč, po imenu A. Sojar, ki je komaj pletnicam odrasel. Smešno je, da si tak nezkušen človek drzne poučevati može, ki so v svojem življenju videli mäsikali po svetu, kar oni ne bo nikdar videl in izkusil. Zadirca se v list in v Jednoto tudi neki drug duhovnik, namreč župnik Krajnc iz South Chicago. Ta je pa še tako otročji, da se javno postavlja, češ kaj boste drugi, ki niste nič študirali; mi duhovniki, ki smo študirali po 16 let, mi kaj vemo in zato se morate pustiti od nas učiti in voditi! Krajnc, Tvoje šole prav nič ne dokazujejo; dolazujejo kvečjemu to, da si robat, oslepen in prekanjen. V Kristusovih naukih si pa prav slabo podkovan. Iz Tebe ne govori Kristusov duh; ravnotako tudi ne iz onih Tvojih duhovnih tavišev, katere Vas je hudobna maščevalnos popolnoma prevzela. Kristus je rekel: "Ne sodite, da ne boste obsojeni." Vi pa vlačite pred posvete sodnje ljudi, ki Vam niso ničesar drugega storili, kot to, da so na Vašo izzivanja svojim rojakom povedali od Vas, kakšni da ste v resnici. Zakaj ne prepustite sodbe Bogu, ko vendar trdite, da bo Bog sodil pravične in krivične, in ko vendar veste, da je Kristus, za čegar namestnike se izdajate, posvete sodnje prepovedal brezpogojno? Če bi pustili Vi duhovniki nas socialiste, bi pustili pri miru tudi mi Vas. Vi duhovniki bi nam ostali morali dajati lepe vzgledne medsebojne ljubezni in mira, a ravno

Vi ste tisti, ki delate med nami največje razprtije in sejete sovražstvo in prepir. Komu bodo ti boji najbolj škodovali, to bo pokazala bližnja bodočnost. Nam delavcem gotovo ne; kajti mi nismo od Vas duhovnikov odvisni, ampak Vi od nas. Bodite torej lepo pridni, učite ljubiti sovražnike, molite za nje, in ne učinajte jim hudo, — in potem bomo verovali, da tudi Vi sami spolnujete Kristusove nauke. Ali ne uči naša katoliška vera, da smo ustvarjeni vsi ljudje po božji podobi?

Wilsharjeva književna družba ima v zalogi vsa socialistična dela, kar se jih je kedaj izdalo. Pišite za cenik. Wilshire Book Co., 200 Wilham st., New York.

bi in da smo pred Bogom vsi jednali: katoličani, protestanti, judi, mohamedanci itd.; ter da ima vsak pravico do življenja? Kedo je potem lažnik: Bog ali duhovnik? Bog je nezmožljiv in pravičen, — pravi sv. vena; torej ste lažnjivci Vi duhovniki, ki vero pačite in jo sučete tako, da Vam prav hodí. Kristus in njegovi zvišeni, nepopačeni nauki so Vam ravno to, kakor strastnemu igralcu kvarte, s katerimi napove trumpf.

"Am. Slov." piše, da napada "G. Sv." Boga in Kristusove nauke. To je nesramna laž. Žigosajo se le sprideni, ničvredni duhovniki in njih ostudna početja. Saj Vi duhovniki še menda niste bogovi in prava učena? To je ravno tako kakor med in konjski odpadki; če kdo odstranjuje konjske odpadke, ostane med nedotalajfen. Ravnotako je s časopisjem; če se po časopisju opisujejo ostudna dejanja u la Schifferer v Borovnici, stem ne bi Bog nič oskranjen; časopis ni odstranil Boga, ampak primerno označil maziljenega merjasca. Kedo je torej prešestnik, grešnik in nečistnik: tisti, ki tako dejanje zakrivi, — ali tisti, ki ga objavi? Seveda, če spriden far kaj stoni, je po liguorijanski morali zločinec oni, ki objavi, — pravi storilec (duhovnik) je pa mučnik in naposled še svetnik, kakor bo gotovo tudi Avgust Schifferer, ko pride iz dvoletnega zapora, katerega mu je prisodilo graško nadsodišče. No, pa bosta Tone ali pa Krajnc zopet kritizirala in rekla, da je razsodba nezakonita, češ da žegnanih posod sodnje ne bi smele obsojati, ker imajo to oblast edino le kranjski farji in nikdo drugi.

V "Am. Slov." uprašuje Tone Sojar svoje katoliške "može" (bolsje rečeno babe), če jih ni sram, da se družijo z odpadniki in očitnimi prešestniki. Ne, mene ni sram, čeprav sem katoličan, ker vem, da so oni, katere Vi zmerjate, pošteni može, katerim se ne more ničesar hudega očitati. Pač pa je mene in vseh drugih pošteno mislečih katoličanov in "brezvercev" sram, da imamo take duhovnike, kakoršni so nekateri v Ameriki in v moji rojstni vasi Borovnici. To, to nas je sram!

Vsi predali "Am. Slov." so posvečeni edino gonji proti listu "Gl. Sv.". Jednoti in posameznim svobodomislecem. V telu nekaj tednov se je nabralo v tem katoliškem listu toliko groja z obrekovanjem in lažmi, da bi ga več parov konj ne moglo odpeljati. Drugega ne morejo čitati, kakor to, da je "Gl. Sv." svinjski list in da so oni, ki ga berajo, brezverci in ničvredni ljudje; ravnotako tudi oni, ki pripadajo Narodni Jednoti ali kakki delavski organizaciji, pri kateri ni duhovnika. Poštenjaki in koristni člani človeške družbe so le oni, — tako piše "Am. Slov." — kdor je pri kaki katoliški jednoti ali takem društvu, kjer ima duhovnik prvo besedo. Jaz uprašam: v kak namen so se ustanovila podporna društva, in kako nalogo imajo duhovniki in cerkev? Mar so duhovniki zato poklicani, da delijo telesno podporo, društva pa dušno? Mislim, da je ravno narobe pravilno. Društva so tukaj v svrhu telesne ali gmotne podpore, da se člani v slučaju potrebe medsebojno podpirajo, ter da se po smrti člana preselbi obitelj dotičnega; društva ustanovila so se tudi v ta namen, da gojijo člani med seboj ljubezen in čut skupnosti; pri nas se seveda ne goji taka ljubezen, kakoršno spozna nekateri maziljenčci s svojimi kuharicami! Kdor pa hoče zaobiti duševne utehe, ta bo jo šel iskat tja, kjer je prostor za to, v cerkev, v spovednico, ali pa v molitvi. Nobeno narodno društvo nau ne bo tega branilo. — Takšna so torej naša društva in Jednota, katere bi radi duhovniki uničili. Poštenost jim ne ugaja; ugaja jim le farizejstvo in navidezna pobožnost, zato ker so tudi sami taki. Korumpiranim farizejem je le za sv. inkvizicijo, za grmade in za nasilstvo.

Joe Debeve,
4600 Humboldt str., Denver, Colo.

Chicago, 23. aprila.

V zadnjem "Am. Slov." sta zaklikirali dve "ugledni" člakaški

devici, namreč neka Fanny Mäheve in Josepha Predavič, kateri se silno hudujeta čez to, ker nista bili njiju častiti imeni v Am. Slov. še natisnani, češ da sta si ravno one dve najbolj prizadevale, da odvrneta čim več družic pri razvitju nove zstave našega društva. Kakšna slava, kakšna slava!

Ker sem bil tudi jaz poipisani v dotičnem odboru, ki je imel preselbeti družice, in ker sem o tej stvari dobro poučen, zato hočem tudi odgovoriti.

Jaz trdim, da je v omenjenem dopisu v Am. Slov., (katerega je sicer slovaški župnik Sojar sam, imenovani dve pa sta ga le podpisali) vse polno laži. Kar reče Sojar, to je pri teh pobožnih devicah kakor pribito.

Prva laž je, da bi odbor ne povedal družicam, kakso se vsa slavnost vrši. Druga laž je trditev, da so "Nurodni Vitezi" zahtevali, da morajo družice kočije same plačati. Podla laž je, da bodo morale družice plačati vsaka po \$5. Vsa čast družicam, ki so se slavnosti udeležile in ki so ostale toliko značajne, da se niso ustrašile fariškega terorizma.

Tukaj pa priobčim imena onih hünavk, ki so imele predrznost, da so se podpisale na izjavo, priobčeno v "Am. Slov.", da ne marajo iti za družice, — čeprav jih ni nikdo naprosil. Na te se ni nikdo niti spomnil, da bi jih šel prosit za družice, ker ženski take baže sploh ne maramo, — a vkljub temu so podpisale izjavo, da ne gredo!! Na to seveda niso pomislile, da so se stem nesmrtno osmešile! Jmena teh izvoljenih devic, ki na vso moč silijo v javnost, so sledeča: Mary Bojt, Rosie Gerčar, Rosie Hobjan, Urša Košnik, Amalija Mesec, Ana Škarlep. — Te torej niso bile naprosene, a se vsceno mešaje med nas. Ostale smo pa res uprašali in so tudi obljubile, a pozneje vsled hujškanja od raznih strani svoj sklep predugačile. Če se pa s svojo neznačajnostjo, katero obešajo celo na veliki zvon, morejo tudi ponašati, — je pa drugo uprašanje. Vendar pa so prišle k slavnosti kot družice tudi nekatere one gospodične, ki so vsled vsestranskega pritiska na izjavi sicer podpisale, da ne gredo, a so zadnji čas le še sprevidele, da bi bilo to grdo, če dano besedo prelozimo.

Imeli smo torej dosti poštenih družic, in vse Vaše spletkarjenje je padlo v vodo! Žalostno, da se Vam nič ne obnese!

G. Sojar, lepo hvala za ves Vaš trud glede družic in veselice. Res veliko ste se trudili, veliko obletali, veliko govorčili, — a vse zaman! Dosegli ste edino to, da ste odbrali ljuliko izmed pšenice. Ljulika je ostala Vam, pšenica pa nam! — Tako je!

Tudi neko drugo revše se nekaj ujeđu v 18. številki jolietške curje. Veš ti, Nace, boči kar tiho, ker te nisem prosil, da naj jaz naznamim v društvo. To ste fantje iz fare z Vašim Sojarjem vred — za zjokat!

A. P. in J. S. pa priporočam, da naj sebe prej spreobrne, in potem se naj mene lotita.

Prosim za odgovor, — se bomo še kaj pomenili! Do svätenja!

Františ Mravlja, 730 W. 21. str.,

član društva "Narodni Vitezi."

Joliet, 19. aprila.

Pri zadnjih tukajšnih mestnih volitvah so zmagali demokratje na vsej črti. Da so se godile na republikanski in demokratski strani velike volilne sleparije, mi ni treba še posebej omenjati. Denar je igral glavno vlogo.

Nadalje naj nekoliko odgovorim Kranjen in Sojarju, ki v "Am. Slov." še naprej besnita zper one, "ki pišejo čez duhovnike", in zoper one, ki niso v cerkvi poročeni itd.

Jaz bi od teh "učeni" gospodov rad zvedel samo to, kje in kdaj je Kristus rekel, da se morajo zidati cerkve, da mora vsak človek hoditi v nje ter se tam dati poročiti. Povejte mi, Vi pismonki, kedo je poročil tisti par, o katerem govori sv. pismo, (Nadaljevanje na 5. strani.)

Slovenska Narodna



Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
 Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni
 odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
 Bolniški
 odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATEK, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

Oredni odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja od odbora, da pravočasno dopolje svoje dopise jednotnemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovne društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

DOPISI.

(Nadaljevanje s 4 strani.)

da je bil sam Jezus Kristus pričujoč na dotični ženitvi v Kani Galileji? Ali jih je poročil veliki duhovnik ali farizej, ali rimski sodnik, ali pa sam Jezus Kristus? Če mi to razložite, pčtem Vam bom verjel, da ste uene glav; drugače pa ne, — čeprav ste celih 16 let študirali, kakor se v "Am. Slov." bahato izražate. Da bi jih poročil kak nevernik, tega ne verjamem; kajti Kristus bi potem gotovo ne prišel na tako ženitvanje ali jim še celo tako uslugo napravil, da je spremenil vodo v vino! No, podobne "čudeže" tudi še dandanes delajo gostilničarji (vsaj večina, če že ne vsi)!

Povetje mi tudi to, kedaj je napadal Gl. Sv. Kristusove nauke! Ni-li ta Vaša trditve nesramna laž? Baš "Gl. Sv." je tisti list, ki prave Kristusove nauke celo brani proti spakederanimi cerkvenimi dogmami, ki so si Krista izposodile samo za olepšavo! Nikjer drugje se ne povečujajo vsi Kristusovi nauki tako lepo kakor ravno v spisu "Moje verstvo" — in Kranje ima še predrznost trditi, da je ta spis protiverski in proti Kristusu! Duševni pritlikavec Kranje se hoče meriti z velikonom na duhu, s prerokom Tolstojem, katerega globoki razum obdučuje ves kulturni svet, in katerega se ne upa niti sam ruski car dotakniti!! Smešno! Naj nam Kranje spodbije le eno trditve v onem spisu "Moje verstvo", da je v nasprotju z evangeliji, potem mu bomo pa verovali, da je res tako učen kakor se dela. Sicer se je pa previdno ognil vsaki kritiki, in le na splošno trdil, da je spis protiverski, ne da bi dokaze navedel! Tak človek, ki na ta način "dokazuje", je pa res učenjak!

Tudi vse nadaljne Vaše trditve o brezverstvu in odpadništvu so bese in brez podlage. Če nekateri možje niso hoteli dati svojih otrok Vam krstiti, ali je to kaj hudega? Vraga, saj Vi sami učite, da lahko vsakdo sam krsti, če je sila! Mogoče se je dotičnim kam mudilo ali pa so imeli kako drugo zapreko, in so raje kar sami opravili tisti velevažen posel. Jaz si upam trditi, da so boljše storili, kakor pa če bi Vam morali za to lahko delo plačati \$5; pri tem opraviu ne dobite Vi duhovniki od škropilnika nobenega žulja, — delavec ga pa dobi, predno zasluži \$5. Voda je voda, sol je sol, — in človek je človek! Jaz torej ne uvidim potrebe, da bi moral ravno duhovnik krstiti.

Ne usiljujte se nam preveč za voditelje: saj Vas ni nikdo od nas klical. Izvolili pa Vas tudi nismo, kakor se na pr. voli predsednik Združenih držav ali pa predsednik francoske republike. Samo nadležni berači ste nam, ki zapravljate delavski denar, kakor ga zašnopšajo berači, ko so na kakem sejmu nabrali par gol-

dinarjev. Z vsem ste dobro preskrbljeni, delati Vam ni treba, a nazadnje pa nam hočete še zgago delati? Ste se morda že preobjedli? Kaj, hudiča, še hočete več? Če niste stem zadovoljni, boste pa malo manj dobili; za take vročekrvne gospode se bo že še dobilo primerno sredstvo, — stem da Vam dohodke malo skrcimo. Rojaki, boste videli, kako bodo gospodje nakrat krotki postali, če se poslužite tega sredstva! Gospodje naj torej le rogovilijo, saj dolgo ne bodo; ljudstvo mora enkrat spregledati, kam jih bo pripeljala duhovniška strahovlada; tudi najbolj v duhovnike zaverovani rojaki bodo končno prišli do spoznanja. M. P.

Sheboygan, Wis., 10. apr.

Pesem o pravici.

Ko so pravico pokopali,
 Jaz sem ravno zraven bil;
 Na grobu njenem so plesali,
 Jaz sem grenke solze lil.

Ljubil vedno sem pravico,
 Spoštoval sem jo povsod;
 Podal sem vedno jej desnico,
 Druge reševal sem znot.

Srce moje vedno plače,
 Slišuša najti zopet jo;
 Ono ne verjame tega,
 Da jo pokopali so.

Ko mogel bi jo spet zbuditi,
 Bi rad zastavl srčno kri.
 A eden človek je brez moči,
 To morajo storiti vsi.

Združimo se vsi trpini,
 Podajmo si rokó,
 In prej ne smemo odnehati,
 Da pravica vstala bo.

Ona ni še vsa strohnela,
 Lahko zbudimo jo še;
 Trpin s trpinom naj se združi,
 Potem dobimo jo v rokó.

Kedár pravica bode vstala,
 Prižgala kuč ti bo, trpin.
 Jarna bodeš takrat rešen,
 Rešen bodeš bolečin.

Deklevov Karel.

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclaira, izhaja zdaj v "Wilshire's Magazine". To delo se mora razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročnina lista je deset centov na leto. Wilshire's Magazine, 200 William st., New York.

Vseslovanski naselniški zavod.

Kakor posnemamo iz "Gl. Nar." namerava se v New Yorku ustanoviti vseslovanski naselniški zavod, ki naj bi imel namen, stati na strani na novo došlim priseljencem raznih slovanskih narodnosti; z vsakojakimi nasveti in jim biti v "nesebično" pomoč napram sebičnim agentom in brezvestnim človeškim "lovcem". — Res, lep in človekoljuben namen! A nehoti se moramo uprati, izvirati ta namen tudi iz človekoljubnih nagibov in ali bo svojo nalogo res tudi tako vršil, kakor se

sedaj obljubuje. Bode-li nameravani zavod nudil pripadnikom raznih slovanskih plemen brezplačne pomoč? V Ameriki je toliko spekulativnih tačentov, da je pač na mestu in priporočljiva primerna previdnost povsod, — tudi tam, kjer se pod "narodno firmo" naši rojaki rešujejo in "branijo pred izkoriščevalci!" — "Gl. Nar." pravi, da bi bilo za vzdrževanje tega zavoda potrebno vsako leto najmanj od \$8000 do \$10.000, in v to svrhu naj bi razne slovanske jednote in društva prispevala letno po okrog \$1000. V odboru tega zavoda bi bile zastopane vse slovanske narodnosti. Slovence zastopata gg. Frank Sakser in Anton Burger.

To smo zapisali brez jeze in sovraštva, in ne da bi hoteli koga žaliti. Če je namen res plemenit, bomo mi prvi, ki bomo stvar priporočali.

Ako pišete "Wilshire's Magazine" za naročilne karte, tedaj lahko pridobite deset novih socialističnih glasov za bodoče volitve. Naročnina znaša deset centov na leto in vsak socialista je dolžan širiti ta list "Sample" številke zastoj. Wilshire's Magazine, 200 William st., New York.

Župnik Kranjec toži.

South Chicaški župnik John Kranjec in menda tudi Šušteršič sta vložila tožbo proti Martinu Kondi, Antonu Duller, Josipu Duller, Jakabu Tisolu in proti Ivanu Kaker, dasi slednji ni v prav nobeni zvezi z "Javnim vprašanjem", katerega so podpisali in priobčili v zadnji številki našega lista prvi štirje. Izmed imenovanih pet obtožencev sta bila v pondeljek popoldne samo dva aretirana, namreč Kaker in Tisol, ki sta morala prenočevati v kejni in bila šele drugi dan popoldne izpuščena, dočim se ostali trije detektivom pravočasno umaknili in šli sami do sodnika v So. Chicago in položili tam zahtevano varščino v visokosti \$500. Obravnava se vrši 30. aprila.

Ako pišete "Wilshire's Magazine" za naročilne karte, tedaj lahko pridobite deset novih socialističnih glasov za bodoče volitve. Naročnina znaša deset centov na leto in vsak socialista je dolžan širiti ta list "Sample" številke zastoj. Wilshire's Magazine, 200 William st., New York.

Sodrug, somišljenik! Najostrejši meč, ki bode kapitalizmu in njegava zavezniku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je socialistično in svobodnomiselno časopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov naročnik je nov korak do zmage.

Socializem je nov štadij (doba) v kulturnem razvoju človeške družbe. Pojavil se je in prišel bo in ni je sile, ki bi ga ustavila.

Klerikalizem se nagiblje proti večeru. Preživel je svojo dobo in propadel bo in ni je sile, ki bi ga obdržala.

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclaira, izhaja zdaj v "Wilshire's Magazine". To delo se mora razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročnina lista je deset centov na leto. Wilshire's Magazine, 200 William st., New York.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišču. Posebno veljajo rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celó življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. T raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slabomnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavskih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.



DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pisмено ozdravimo. Opisite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.



Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljati, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.



BOJ ZA RESNICO NEKDAJ IN SEDAJ.

Med zgodovinskimi resnicami, katere dokazujejo najjasneje vso zavrženost ultramontanskega duševnega trinoštva, nas najbolj zanima strastni in vztrajni boj katoliške cerkve napram sleherni pravi znanosti in svobodi. Kakšno stališče bo cerkev proti znanstvu zavzela, to je prikazalo takoj v početku svojega razvoja, ko je proglasila načelo, da je verba prvo in najvažnejše, potem šele pride pamet in zdrav razum, ter da se mora znanstvo slepo podvreči veri. Krščanstvo, kakoršnega ni katoliška cerkev, smatira tukajšnje življenje na zemlji kot nekako pripravljalnico za izmišljeno življenje onstran groba, (o katerem sploh nobeno živo bitje nič ne ve), ter odreja vsako vrednost znanstvenemu raziskovanju.

Premišljeno, sistematično in uspešno pa se je začela znanost zatirati od strani katoliške cerkve vendar šele početkom četrtega stoletja po Kristu, čsobito od časa zloglasnega cerkvenega zbora v Niceji l. 325, kateremu je predsedoval cesar Konstantin. Temu cesarju so dali pridevek "Veliki", ker je krščanstvo vpejalo kot državno vero in ustanovil Carigrad (Konstantinopol = Konstantinovo mesto). Cesar Konstantin je bil ničvreden značaj, prekanjen hinavec in večkratni morilec.

Kako uspešno so se protivili papisti (t. j. privrženci papeža) proti slehernemu samostojnemu znanstvenemu razmišljanju in raziskovanju, spričuje nam silno žalostni položaj in niska stopinja naravoslovnih ved in slovstva v srednjem veku. Ne samo da so se uničili in omejili bogati duševni zakladi klasične dobe, — ne, — rimski papizem je zahteval še več; hlapeci papeškega trinoštva so tirali na goreče grmade vse one, ki so gojili kot "krivoverci" in "odpadniki" samostojno mišljenje. Kdor je odkril kako novo resnico, ki je bila količkaj v navzkrižju z nauki okamenel katoliške vere, tega so grozovito mučili in ga potem sezgali na grmadi; taka žalostna usoda je zadela monističnega filozofa Giordano Bruno, reformatorja Jana Husa in več kot stotisočere druge spoznavalec resnice; — a mnogo teh resnic, ki jih je cerkev prej smatrala krivoverskim naukom, je ravno ista cerkev pozneje sprejela in odobrila kot veri nenasprotne, — iz jednostavnega razloga, ker jih ni mogla več utajiti!

Zgodovina bojov, ki jih je bojevala prodirajoča znanost v srednjem veku z rimsko cerkvijo, nam na vsaki strani pripoveduje, da je bilo samostojno mišljenje in empirično znanstveno raziskovanje resnice vsled vsemogočnega papeškega tiranstva popolnoma pokopano skozi dvanajst žalostnih stoletij.

Po Ernestu Haeckel:
Die Weltraetsel.

POPRAVEK.

V zadnji številki oznanjeno novo društvo št. 59 v De Pue, Ill., se pravilno glasi "Zavednost" (in ne "Lunja"). Blagajnik in zastopnik (ne zastavonoša) je Daniel Badovinae, zapisnikar pa Andrej Sorčić (in ne Lorčić).

V dopisu iz Madison, Pa., v št. 14 je med darovalci za obrambni sklad nekaj pomot. Mesto pravičnega Peter From, stoji Peter Fran; ime Benko se ima glasi Renko. Pri bratih Wischnick (v dopisu stoji napačno "Goričnik") je izpuščen Stefan.

V št. 16 se v dopisu iz Clevelanda kritičke gledališka predstava nekakega tamkajšnjega društva "Triglav", o društvo ne pripada K. S. K. J. Društvo se imenuje S. K. J. društvo Triglav (t. j. slovensko katoliško izobraževalno). To popravljamo, da ne bo kakšnega nespoznambjenja.

ZAHVALA!

Čenjenim slovenskim gospodičnam v Chicagi, katere so se našemu povabilu prisostovale kot družice pri razvijanju naše nove zastave, prijazno odzvale in radovoljne pripomogle, da je ta naša slavnost deset. aprila dosegla najsijajnejši uspeh, se tem potem za njih trud in vztrajnost iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se jim tolikanj bolj, ker so v kljub najdržnejšemu hujšanju in oviram naših nasprotnikov prišli k nam in s svojim krepkim nastopom sijajno pokazale, da prezirajo ono stranko, ki se je na vse kriplje trudila, da poniza našo slavnost. Živele naše vrle gospodične!

Odbor
društva "Nar. Vitezov".

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclaira, izhaja zdaj v "Wiltshire's Magazine". To delo se mora razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročnina lista je deset centov na leto. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

Od očeta do sina.

V navadnem življenju se nam zdi, da hoče mladenič, nastopivši svojo lastno pot, zapraviti več denarja, kakor njegov oče, ne da bi skušal kaj prigraniti. On začneja svoje življenje tam, kjer ga je pustil njegov oče, pri tem pa pozabi, da si je oče z delom pridobil premoženje, in da mu je to delo omogočilo dobro in trdno zdravje. Mladna potrebuje mnogostranskega razvedrila. Oni pa, katerim razne okolnosti ovirajo dober telesni razvoj, posebno pa oni, katerim prebavljalni organi odrekajo svoje delo, morajo rabiti Trinerjevo zdravilno greiko vino. Ono jim boče dalo dobro telesno moč in jim bo omogočilo prestati vse sitnosti in zapreke v našem modernem življenju. Uživate ga v vseh slučajih, kadar izgubljate apetit, telesno moč, zdravo barvo na licu in kdar se čutite duševno trdnega. U. S. Serial No. 346 pod aletom za živila in zdravila vam jamči zanj.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

"The Industrial Republic", delo Upton Sinclaira, izhaja zaaj v "Wiltshire's Magazine". To delo se mora razširiti. Pišite še danes za "sample" številke in deset naročilnih kart. Naročnina lista je deset centov na leto. Wiltshire's Magazine, 200 William st., New York.

JAVNA ZAHVALA.

Čenjeni E. C. Collins Medical Institute!

Oprostite moji razburjenosti, ker sem Vas v mojem zadnjem pismu žalil ter Vam grobo pisal. Danes Vam naznanjam, da sem po Vašem zdravljenju in po Vaših prvih medicinskih popolnoma ozdravil, zato Vas najtoleje priporočam vsakemu Slovincu v Ameriki in se Vam najsrdnejše zahvaljujem za meni dano zdravje.

Vas srčno pozdravim Vam udani
Ivan Robas,
Box 177, Canonsburg, Pa.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnje v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju — am preskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL LTD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

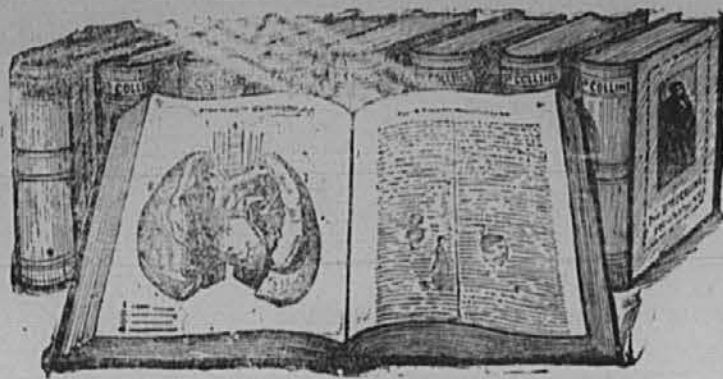
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

KJE JE Ivan Pintar, doma iz Spodnje Rečice pri Laškem trgu? Pred enim letom je bival v Meksiki. Kdor bi vedel za njegov naslov, naj mi ga blagovoli sporočiti. — Karel Veternik, Soek No. 3, Box 24, Allegheny Co., Pa.

ROJAKI SLOVENCIM

naročajte in čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov.



Se zastonj
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanelega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča. Iz te knjige bode te razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Ozdravljena: belega toka bolečin v maternici, križu in želodcu, neradne stolice in glavobola.



Spoštovani gospod
Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznanjam, da sem popolnoma ozdravila po Vaših zdravilih, katera ste mi pošiljali. Sedaj ne čutim nobene bolečine več, za kar se Vam srčno zahvaljujem.

In Vam pošiljam tudi mojo sliko, ako jo hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvaležna Vaša

Agnes Gačnik
R. F. D. 3 Johnstown,
Pa.

Čenjeni gospod Collins M. I.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih pošiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res najboljša, ki so mi prav fino nucala. Jaz sem si dosti prizadeval pri drugih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste vi res en izkušen zdravnik, da tacega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvaležen do hladnega groba

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E.
Cleveland, O.

Zatoraj rojaki Slovenci, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajate zastonj Vaš težko prislužen denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastonj, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštino. Pisma naslavlajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute
140 West 34th Street New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoldnan do 5 popoldnan. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 ure zvečer. Ob nedeljnih in praznikih od 10—11 popoldne.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnim pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR
GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke. TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

[Se prodaja povsod. Phone Canal 9 Chicago, Ill.]

Nazdar rojaki!

Slovincem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.